

Извештај о ревизији правилности пословања
Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац
у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и
потраживања од купаца за 2021. годину

Број: 400-78/2022-04/22
Београд, 24. август 2022. године

Мисија

*Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром
управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.*

¹ Насловна слика преузета са странице [www.//jksp-aleksandrovac.com/](http://jksp-aleksandrovac.com/)

Зашто смо спровели ову ревизију?

У ревизијама спроведеним у претходним годинама утврђене су неправилности у вези са применом Закона о јавним набавкама, а за предложене субјекте није вршена ревизија или је протекао период од више година од вршења ревизије јавних набавки. Такође у ревизијама ранијих година уочено је да потраживања од купаца у пословним књигама јавних предузећа нису реално приказана, нити се предузимају адекватне мере за њихову наплату, а за предложене субјекте није вршена ревизија или је протекао период од више година од вршења ревизије потраживања од купаца.

Ревизијом се жели дати одговор на питање да ли субјект ревизије правилно примењује прописе из области јавних набавки приликом набавки добара, радова и услуга.

Такође, на основу доказа жели се дати оцена примене прописа из области потраживања од купаца и давање препорука за унапређење пословања предузећа како би се обезбедило наменско трошење средстава и пословање у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дато је 12 препорука, које су усмерене на:

- 1) успостављање система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије;
- 2) планирање, спровођење и праћење поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама и
- 3) евидентирање потраживања од купаца у складу са Законом о рачуноводству.

Резиме

Јавно комунално стамбено предузеће „Александровац“, Александровац је поступке јавних набавки у 2020. и 2021. години планирало, спроводило и закључило уговоре о јавној набавци у складу са Законом, а у 2021. години није евидентирало потраживања од купаца у најмањем износу од 169 милиона динара у складу са прописима

Предузеће је за 2,4 милиона динара исказало неусаглашено књиговодствено стање рачуна потраживања од купаца у односу на стање утврђено пописом за 2021. годину што није у складу са Законом о рачуноводству.

Предузеће је претплате купаца у најмањем износу од 5,7 милиона динара, евидентирало на рачуну потраживања од купаца уместо на рачуну примљени аванси, депозити и кауције што није у складу са Правилником о контном оквиру.

Предузеће је евидентирало исправку вредности потраживања од купаца у износу од 161 милиона динара на основу критеријума који нису предвиђени Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Предузеће није у 2021. години нити у ранијем периоду обрачунавало законску затезну камату на доспела а неизмирена дуговања по основу пружених комуналних услуга што није у складу са прописима.

Предузеће није у 2021. години предузимало мере за наплату потраживања за извршене комуналне услуге, нити је услове за ефикаснију наплату потраживања од купаца прописало посебним актом. Поред тога, рекламације и начин рекламација потрошача није уредило у складу са прописима.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	5
1. Јавне набавке	5
1.1 Предузеће је донело и објавило годишњи план јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама	5
1.2 Предузеће у 2021. години није у потпуности применило одредбе усвојеног интерног акта којим су уређене јавне набавке	5
1.3 Предузеће није на Порталу службених гласила Републике Србије објавило позив за јавну набавку у складу са Законом о јавним набавкама	5
1.4 Предузеће води евиденције о поступцима јавних набавки у складу са прописима	6
1.5 Предузеће је извршило набавку добара и услуга у поступцима на које се закон не примењује у складу са прописима	6
2. Потраживања од купаца	7
2.1 Предузеће није у потпуности евидентирало потраживања од купаца у складу са прописима у износу од 2,4 милиона динара	7
2.2 Предузеће није вредновало потраживања од купаца у најмањем износу од 166,7 милиона динара у складу са прописима	8
2.3 Предузеће не врши обрачун законске затезне камате у складу са прописима	9
2.4 Предузеће није у 2021. години предузимало мере наплате потраживања од купаца	9
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	10
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	15
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	17
1. Предмет ревизије	17
2. Ревидирани период пословања	17
3. Информације о субјекту ревизије	17
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	18
5. Критеријуми	19
6. Методологија рада	19
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	20
V Прилози	21
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	22
Прилог 2 – Јавне набавке	27
Прилог 3 – Потраживања од купаца	38
Прилог 4 – Друга питања у поступку ревизије	48

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Јавне набавке

1.1 Предузеће је донело и објавило годишњи план јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама

1.1.1. Предузеће је донело и објавило годишње планове јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама.

Планови јавних набавки за 2020. и 2021. годину као и измене и допуне планова садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама и Правилником о форми плана јавних набавки и начину објављивања плана јавних набавки на Порталу јавних набавки.

Планови јавних набавки за 2020. и 2021. годину су објављени у законом предвиђеном року на Порталу јавних набавки.

Детаљни подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.2 Предузеће у 2021. години није у потпуности применило одредбе усвојеног интерног акта којим су уређене јавне набавке

1.2.1. Предузеће је донело и објавило интерни акт којим се ближе уређује поступак јавних набавки, али није у потпуности примењивало одредбе донетог акта.

Предузеће је донело и на својој интернет страници објавило Правилник о ближе уређивању поступка јавних набавки.

У поступку ревизије утврдили смо да Предузеће није у потпуности применило одредбе донетог акта јер није организовано на начин да сачињена упутства за планирање достави организационим јединицама, врши контролу јавних набавки и сачињава извештаје о извршењу уговора о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.3 Предузеће није на Порталу службених гласила Републике Србије објавило позив за јавну набавку у складу са Законом о јавним набавкама

1.3.1. Предузеће није објавило на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа јавни позив за јавну набавку добара укупне процењене вредности 10 милиона динара што није у складу са прописима.

Јавни позив за јавну набавку број 06/2021 – електрична енергија Предузеће није објавило на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, и поред тога

што је процењена вредност наведене јавне набавке већа од 5 милиона динара.

С обзиром да се огласи о јавној набавци објављују на Порталу службених гласила Републике Србије чија је процењена вредност једнака или већа од 5 милиона динара, наведено није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 2 овог извештаја.

1.4 Предузеће води евиденције о поступцима јавних набавки у складу са прописима

1.4.1. Предузеће води евиденције о поступцима јавних набавки и извештаје доставља управи у складу са прописима.

Предузеће води евиденције о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона. Предузеће је Управи за јавне набавке достављало кварталне Извештаје о јавним набавкама за 2020. и 2021. годину.

Детаљни подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја

1.5 Предузеће је извршило набавку добара и услуга у поступцима на које се закон не примењује у складу са прописима

1.5.1. Предузеће је у току 2020. и 2021. године извршило набавку добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује у складу са прописима.

Предузеће је у складу са законом спровело поступке јавних набавки на које се закон не примењује и уговорило набавку добара и услуга у вредности од 4,5 милиона динара у 2020. години и 35,5 милиона динара у току 2021. године.

Детаљни подаци садржани су у Прилогу 2 овог извештаја

2. Потраживања од купаца

2.1 Предузеће није у потпуности евидентирало потраживања од купаца у складу са прописима у износу од 2,4 милиона динара

2.1.1. Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2021. годину обелоданило неусаглашена потраживања у складу са прописима.

Предузеће је у Напоменама уз финансијске извештаје, обелоданило проценат усаглашености потраживања са купцима правним лицима у висини од 77% вредности према укупном износу потраживања.

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања што није у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.1.2. Предузеће не води помоћне књиге потраживања од купаца за пословну годину која је једнака календарској.

Предузеће, помоћне евиденције потраживања купаца води за пословну годину која није једнака календарској, отварање пословних књига не врши на почетку пословне године на основу закључног биланса стања претходне године што није у складу са одредбама члана 13 став 4 и 7 а вези са чланом 12 став 8 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.1.3. Предузеће је за 2,4 милиона динара исказало неусаглашено књиговођствено стање рачуна потраживања од купаца у односу на стање по попису.

Предузеће је исказало више за 2,4 милиона динара потраживања од купаца по књигама у односу на стање утврђено по попису што није у складу са чланом 20 став 2 и 3 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.2 Предузеће није вредновало потраживања од купаца у најмањем износу од 166,7 милиона динара у складу са прописима

2.2.1. Предузеће није евидентирало авансне уплате купаца у најмањем износу од 5,7 милиона динара у складу прописима.

Предузеће је авансне уплате купаца у најмањем износу од 5,7 милиона динара евидентирало као умањење вредности потраживања од купаца, уместо као примљене авансе, депозите и кауције што није у складу са чланом 23 став 1 тачка 5 и 6 Закона о рачуноводству и 32 Правилника о контном оквиру

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја

2.2.2. Предузеће је евидентирало исправку вредности потраживања од купаца у износу од 161 милиона динара на основу критеријума који нису предвиђени Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Предузеће је исказало вредност обезвређења потраживања од купаца у износу од 161 милиона динара узимајући у обзир период кашњења у наплати 60 дана, иако је рачуноводственим политикама уредило да се износ потраживања умањује до процењене вредности која може да се поврати или директно или путем исправке вредности потраживања.

Предузеће није, због природе евиденције о купцима обезбедило податке о старосној структури потраживања од купаца и такође није интерним актом утврдило период кашњења у наплати потраживања чиме исказана вредност обезвређења потраживања од купаца није у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, захтевима параграфа 11.21 - 11.26. Одељка 11 - Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП и чланом 23 став 1 Закона о рачуноводству.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.3 Предузеће не врши обрачун законске затезне камате у складу са прописима

2.3.1. Предузеће приликом обављања делатности, примењује ценовнике у складу са прописима.

Предузеће приликом обављања делатности примењује ценовнике услуга које је донео Надзорни одбор а оснивач дао сагласност.

Детаљни подаци садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.3.2. Предузеће није у 2021. години и у ранијем периоду вршило обрачун законске затезне камате за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца.

Предузеће не врши обрачун законске затезне камате за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, која је прописана одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 11)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

2.4 Предузеће није у 2021. години предузимало мере наплате потраживања од купаца

2.4.1. Предузеће није у 2021. години предузимало активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања.

Предузеће није предузимало активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања нити је општим актима прописало начин наплате потраживања и поступак утужења. Предузеће није донело правилник о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као ни друга питања од значаја за заштиту потрошача

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 12)

Детаљнији подаци о наведеним неправилностима садржани су у Прилогу 3 овог извештаја.

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

У поступку ревизије нису откривене неправилности првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2²

1. Предузеће није у потпуности применило одредбе Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке:
  - Служба задужена за организацију, односно координацију планирања није доставила осталим учесницима упутства за планирање што није у складу са чланом 8 Правилника;
  - Организационе јединице, у чијем је делокругу праћење извршења уговора, нису сачиниле извештај о извршењу уговора о јавним набавкама за 2021. годину, што није у складу са чланом 57 Правилника (Прилог 2, Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама);
2. На основу извршене ревизије узорковане документације утврђене су следеће неправилности у вези са применом Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке: Јавни позив за јавну набавку 06/2021 – електрична енергија није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама (Прилог 2, Јавне набавке обухваћене у поступку ревизије);
3. Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања што није у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузећа);
4. Предузеће је у 2021. години, стање рачуна помоћне евиденције купаца – модул водовод, утврдило у појединачним прегледима по категоријама купаца - стање корисника за годину, као разлику износа дуга или уплате купца на дан биланса стања. У поступку ревизије утврђено је да Предузеће, помоћне евиденције потраживања купаца води за пословну годину која није једнака календарској, односно не врши отварање помоћних књига на почетку пословне године са датумом 1. јануар текуће године, закључна књижења, односно затварања промета и преноса ненаплаћених потраживања на текућу годину, због чега није омогућен увид у стање потраживања од купаца изведено из спроведених књижења на рачунима купаца на дан биланса стања. Због наведеног, Предузеће није поступило у складу са чланом 13 став 4 и 7 а вези са чланом 12 став 8 Закона о

---

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана,

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

рачуноводству (Прилог 3, Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузећа);

5. У усвојеном извештају о извршеном попису имовине и обавеза са стањем на дан биланса стања, комисија за попис, навела је да су усклађена стања потраживања од купаца у књиговодственој евиденцији са стањем које је утврђено пописом. Прилог усвојеног извештаја чине финансијске евиденције - спецификације потраживања од купаца. У поступку ревизије увидом у достављену документацију о попису утврђено је више за 2.438.847 динара стање потраживања од купаца по књигама исказано у износу од 224.024.470 динара у односу на стање утврђено по попису у износу од 221.581.623 динара Такође, утврђено је мање за 1.096 динара стање потраживања од купаца у аналитичкој евиденцији – купци грађани исказано у износу од 44.398.831 динара у односу на стање синтетичке евиденције купаца - спецификација купаца исказано у износу од 44.399.927 динара. Према наведеном, Предузеће није у складу са одредбама члана 20 став 2 и 3 Закона о рачуноводству ускладило стање по књигама са стањем по попису на датум биланса и није пре пописа ускладило стања помоћне евиденције купаца - грађани са стањем на рачунима главне књиге пре састављања финансијског извештаја за 2021. годину (Прилог 3, Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузећа);
6. Предузеће је на дан биланса стања авансне уплате купаца у најмањем износу од 5.744.000 динара евидентирало као умањење вредности потраживања од купаца, уместо као примљене авансе, депозите и кауције што није у складу са чланом 32. Правилника о контном оквиру. Предузеће није у складу са одредбама члана 23 став 1 тачка 5 и 6 Закона о рачуноводству посебно проценило вредност потраживања од купаца и обавеза по основу примљених аванса, због чега је вредност потраживања од купаца умањена за вредност примљених аванса од купаца у истом износу а који потичу из ранијег периода (Прилог 3, Вредновање потраживања од купаца);
7. Предузеће је исказало вредност обезвређења потраживања од купаца у износу од 161.086.065 динара узимајући у обзир период кашњења у наплати 60 дана. Предузеће није, због природе евиденције о купцима обезбедило податке о старосној структури потраживања од купаца у својим пословним књигама. У усвојеним рачуноводственим политикама Предузеће није утврдило период кашњења у наплати потраживања чиме исказана вредност обезвређења потраживања од купаца није у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, захтевима параграфа 11.21 - 11.26. Одељка 11 - Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП и чланом 23 став 1 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Вредновање потраживања од купаца);
8. Предузеће није у 2021. години и у ранијем периоду вршило обрачун законске затезне камате за неблагоприятне уплате доспелих потраживања од купаца, која је прописана одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати (Прилог 3, Обрачун законске затезне камате на доспела, а неизмирена дуговања);

9. У 2021. години Предузеће није предузимало активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања нити је општим актима прописало начин наплате потраживања и поступак утужења. Предузеће није донело правилник о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као ни друга питања од значаја за заштиту потрошача (Прилог 3, Мере наплате потраживања у складу са законском регулативом и интерним актима).

ПРИОРИТЕТ 3³

10. Предузеће није усвојило стратегију управљања ризиком која обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати негативан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава са задатком да пружи разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени у смислу члана 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Управљање ризицима);
11. Предузеће није доставило извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Праћење и процена система);
12. Предузеће није успоставило интерну ревизију, како је то прописано одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог 1, Интерна ревизија).

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета

ПРИОРИТЕТ 2

1. Препоручујемо Предузећу да доставља упутства за планирање организационим јединицама, врши контролу јавних набавки и сачињава извештаје о извршењу уговора о јавним набавкама, у складу са усвојеним интерним актом (Прилог 2, Препорука број 4);
2. Препоручујемо Предузећу да огласе о јавним набавкама објављује у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама (Прилог 2, Препорука број 5);

---

³ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року од једне до три године.

3. Препоручујемо Предузећу да у Напоменама уз финансијске извештаје, у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама, обелодани: број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, и број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза, у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству (Прилог 3, Препорука број 6);
4. Препоручујемо Предузећу да у наредном обрачунском периоду устроји помоћне евиденције купаца на начин да исте води за пословну годину која је једнака календарској и да отварање пословних књига врши на почетку пословне године на основу закључног биланса стања претходне године у складу са чланом 13 став 4 и 7 Закона о рачуноводству а у вези са чланом 12 став 2 истог Закона (Прилог 3, Препорука број 7);
5. Препоручујемо Предузећу да у складу са одредбама члана 20 став 2 и 3 Закона о рачуноводству пре вршења пописа и састављања годишњих финансијских извештаја изврши усклађивање стања по књигама са стањем по попису и усклађивање промета и стања главне књиге са помоћном евиденцијом потраживања од купаца (Прилог 3, Препорука број 8);
6. Препоручујемо Предузећу да у наредном обрачунском периоду вредност потраживања од купаца и примљене авансе вреднује у складу са одредбама члана 23 став 1 тачка 5 и 6 Закона о рачуноводству и исте евидентира у својим пословним књигама у складу са чланом 32 Правилника о контном оквиру (Прилог 3, Препорука број 9);
7. Препоручујемо Предузећу да утврди период кашњења у наплати потраживања као критеријум за рачуноводствену процену исправке вредности потраживања, и устроји евиденције потраживања од купаца на начин да омогући правилну процену вредности потраживања од купаца у складу са захтевима параграфа 11.21-11.26 Одељка 11– Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП а у вези са чланом 23 став 1 Закона о рачуноводству у наредном обрачунском периоду (Прилог 3, Препорука број 10);
8. Препоручујемо Предузећу да за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, обрачунава затезну камату у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати (Прилог 3, Препорука број 11);
9. Препоручујемо Предузећу да предузме активности за наплату потраживања од купаца и донесе општи акт чијом би се применом уредио начин наплате потраживања, слање опомена, поступак утужења, а у циљу благовремене и ефикасније наплате потраживања, као и да донесе општи акт о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као и друга питања од значаја за заштиту потрошача (Прилог 3, Препорука број 12);

ПРИОРИТЕТ 3

10. Препоручујемо Предузећу да усвоји стратегију управљања ризицима и мапе процеса и да у свим сегментима пословања успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, на начин да донесе, ажурира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања (Прилог 1, Препорука број 1);
11. Препоручујемо Предузећу да доставља извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију у прописаним роковима, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 2).
12. Препоручујемо Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог 1, Препорука број 3).

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Јавно комунално стамбено предузеће „Александровац“, Александровац је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно комунално стамбено предузеће „Александровац“, Александровац је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Предузете мере у поступку ревизије. За мере исправљања је дужно да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Јавно комунално стамбено предузеће „Александровац“, Александровац обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Јавно комунално стамбено предузеће „Александровац“, Александровац обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева број 41

11000 Београд, Србија

24. август 2022. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу Закона о Државној ревизорској институцији⁴, Програма ревизије за 2022. годину и Закључка о спровођењу ревизије Јавно комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац број 400-78/2022-04/1 од 4. јануара 2022. године и Закључка о допунама закључка о спровођењу ревизије, број 400-78/2022-04/11 од 29. марта 2022. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“ Александровац, која се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду:

- 1) од 1. јануара 2020. до 31. децембра 2021. године за јавне набавке;
- 2) од 1. јануара до 31. децембра 2021. године за потраживања од купаца за 2021. годину.

3. Информације о субјекту ревизије

Јавно комунално стамбено предузеће „Александровац“, Александровац основано је 26. марта 1993. године и регистровано је код Трговинског суда у Краљеву у регистарском улошку 1-18752-00. Оснивач је општина Александровац. Превођење уписа извршено је код Агенције за привредне регистре Решењем број ФИ 324/03 дана 28. фебруара 2003. године.

Предузеће је основано и послује ради обезбеђивања трајног обављања делатности скупљања, пречишћавања и дистрибуције воде, стицања добити и остваривања и другог законом утврђеног интереса;

Оснивач Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац је општина Александровац, улица Јаше Петровића број 26, 37230 Александровац, матични број 07194803, са уделом од 100% капитала.

Делатност, управљачка и организациона структура

Претежна делатност је скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, а поред основне, Предузеће обавља и следеће делатности: одржавање чистоће јавних површина, одношење кућног смећа, кабастог смећа, олупина аутомобила и грађевинског шута и њихово депоновање, одржавање градске депоније и сакупљање секундарних сировина.

Управљање у јавном предузећу организовано је као једнодомно. Органи Предузећа су Надзорни одбор и Директор.

---

⁴ "Службени гласник РС", бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018 – др. закон

Скупштина општине Александровац именује директора Предузећа на период од четири године, а на основу спроведеног јавног конкурса. У складу са законом и Оснивачким актом директор организује и руководи процесом рада, води пословање и одговара за законитост рада Предузећа. Директор предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја Предузећа и одговоран је за њихово спровођење, предлаже годишњи, односно трогодишњи програм пословања и предузима мере за његово спровођење, предлаже финансијске извештаје, извршава одлуке надзорног одбора; доноси акт о систематизацији и врши друге послове.

Надзорни одбор има председника и два члана које именује Скупштина Општине Александровац, на период од четири године, под условима, на начин и по поступку утврђеним законом.

У Надзорни одбор Предузећа именују се:

- Један члан из реда запослених у Јавном предузећу;
- Два члана представника локалне самоуправе.

Надзорни одбор доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и годишњи, односно трогодишњи програм пословања, усваја извештај о степену реализације програма пословања, тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности, усваја финансијске извештаје, надзире рад директора, доноси Статут Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац уз сагласност Скупштине општине Александровац, одлучује о статусним променама, оснивању других правних субјеката и улагању капитала, доноси одлуку о расподели добити и покрићу губитка, закључује уговоре о раду са директором и врши друге послове у складу са законом и статутом.

Предузеће се састоји из организационих делова у којима се обављају послови предузећа и то:

1. Финансијски сектор који чине: благајна, техничка служба и рачуноводство;
2. Општи сектор који чине општи послови;
3. Технички сектор кога чине одржавање, руковаоци и безбедности и здравље на раду.

Седиште Предузећа је у Александровцу, у улици 10. августа број 46.

Матични број Предузећа је 07100124, а порески идентификациони број (ПИБ) 100365240.

Предузеће заступа, представља и потписује директор Предузећа, без ограничења.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да би добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца извршене у складу са законом, другим

прописима и датим овлашћењима. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу примене закона који регулишу јавне набавке и потраживања од купаца код Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

- Закон о јавним набавкама⁵ и подзаконска акта донета на основу Закона,
- Закон о јавним набавкама⁶ који се примењује од 1. јула 2020. године,
- Закон о буџетском систему,
- Закон о рачуноводству,
- Закон о јавним предузећима,
- Закон о облигационим односима,
- Закон о затезној камати,
- Закон о заштити потрошача,
- Интерна акта субјекта ревизије.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

- 1) Да ли је субјект ревизије јавне набавке планирао, спровео и закључио уговоре у складу са прописима?
- 2) Да ли су јавне набавке извршене у складу са закљученим уговорима?
- 3) Да ли је евидентирање и извештавање о набавкама извршено у складу са прописима?
- 4) Да ли постоје набавке добара, услуга или радова за које није спроведен поступак у складу са прописима, а за које није прописано изузеће?
- 5) Да ли су потраживања од купаца евидентирана у складу са прописима?
- 6) Да ли су потраживања од купаца формирана по ценама утврђеним у складу са прописима, интерним актима и уговорима?
- 7) Да ли је обрачуната законска затезна камата на доспела, а неизмирена дуговања?
- 8) Да ли се предузимају мере наплате потраживања у складу са прописима?

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије, спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују јавне набавке и потраживања од купаца;
- анализу интерних аката Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац, којима су уређене јавне набавке и потраживања од купаца;
- испитивање активности и одлука Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац, у вези са јавним набавкама и потраживањима од купаца;

---

⁵ „Службени гласник РС“, бр.124/2012, 14/2015 и 68/2015

⁶ „Службени гласник РС“, број 91/2019

- интервјуисање одговорних особа Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије, састали смо се са представницима Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац, како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 Фундаментални принципи ревизије јавног сектора ИССАИ 400 Фундаментални принципи ревизије правилности пословања и ИССАИ 4000 Стандард за ревизију правилности пословања.

V Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

1. Финансијско управљање и контрола

Законом о буџетском систему⁷ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописана је обавеза Предузећа да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола које се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља, руководилац корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин и то кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима, даље кроз потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја, затим добро финансијско управљање, те заштиту средстава и података (информација).

Контролно окружење

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре којом су јасно додељене одговорности и овлашћења, одређене одговарајуће контроле и којом се надзире њихова адекватност и ефективност.

Организациона структура Предузећа утврђена је Правилником о организацији рада и систематизацији послова број 4260 од 26. септембра 2014. године.

Органи управљања Предузећа су у циљу успостављања контролног окружења донели опште акте од којих издвајамо следеће:

- 1) Колективни уговор код послодавца ЈКСП „Александровац“, Александровац број 5392 од 26. децембра 2019. године;
- 2) Правилник о заштити података о личности број 301/1 од 2. фебруара 2021. године;
- 3) Етички кодекс број 302/1 од 2. фебруара 2021. године и
- 4) Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 1120/4 од 26. марта 2015. године, на који је Надзорни одбор Предузећа донео одлуку о усвајању.

Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Предузећа, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Предузећа је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле.

---

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015, 103/2015, 99/2016, 113/2018, 95/2019 и 31/2019

Руководилац корисника јавних средстава је, у складу са одредбама члана 7 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, дужан да усвоји стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Чланом 8 став 4 прописано је да контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Откривена неправилност:

Предузеће није усвојило стратегију управљања ризиком која обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати негативан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава са задатком да пружи разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени у смислу члана 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору

Препорука број 1:

Препоручујемо Предузећу да усвоји стратегију управљања ризицима и мапе процеса и да у свим сегментима пословања успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, на начин да донесе, ажурира, имплементира и примењује усвојене процедуре у свим сегментима пословања.

Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене на начин да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења. Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављају правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање. Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

Информисање и комуникација

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Информациони систем чини технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши идентификовање, прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување, са циљем да се успостави ефективан, благовремен и поуздан систем извештавања. Систем извештавања укључује и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи.

Предузеће је закључило Уговор о имплементацији интегралног информационог система са испоручиоцем Genecom hardver број 3582/1 дана 21. октобра 2020. године који подразумева: испоруку програмских решења; инсталацију и конфигурацију система према захтевима корисника; обуку крајњих корисника и пуштање система у рад; координацију и верификацију имплементације интегралног информационог система.

Уговор о одржавању интегралног информационог система за потребе ЈКСП „Александровац“ са испоручиоцем Genecom hardver, Александровац број 41/1 Предузеће је закључило дана 6. јануара 2021. године.

Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

У складу са одредбом члана 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину, подношењем одговора на упитник који припрема Централна јединица за хармонизацију.

Одредбом члана 10 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору дефинисано је да праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле проценом адекватности и ефикасности његовог функционисања. Праћење и процена система се обавља текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Откривена неправилност:

Предузеће није доставило извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука број 2:

Препоручујемо Предузећу да доставља извештај о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију у прописаним роковима, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2. Интерна ревизија

Одредбама члана 82 Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописани су стандарди и методолошка упутства за поступање и извештавање интерне ревизије и ближе су уређени послови интерне ревизије.

Одредбама члана 3 Правилника прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1 овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава.

У Предузећу није успостављена и организована интерна ревизија на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова није систематизовано радно место интерног ревизора.

Откривена неправилност:

Предузеће није успоставило интерну ревизију, како је то прописано одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Препорука број 3:

Препоручујемо Предузећу да предузме активности на успостављању интерне ревизије на један од начина прописаних Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Прилог 2 – Јавне набавке

Планирање јавних набавки, као и услови, начин и поступак јавне набавке уређени су Законом о јавним набавкама, подзаконским и другим прописима који регулишу предметну област.

Област јавних набавки у Предузећу уређена је Законом о јавним набавкама⁵ који је био у примени до 30. јуна 2020. године и Законом о јавним набавкама⁶ који је у примени од 1. јула 2020. године као и подзаконским актима из ове области.

2.1. Доношење и примена аката у вези са планирањем, спровођењем и извештавањем о јавним набавкама

Планови јавних набавки Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац за 2020. и 2021. годину као и измене и допуне планова садрже елементе предвиђене Законом о јавним набавкама и Правилником о форми плана јавних набавки и начину објављивања плана јавних набавки на Порталу јавних набавки. Планови јавних набавки за 2020. и 2021. годину су објављени у законом предвиђеном року на Порталу јавних набавки.

Табела број 1 - Динамика доношења и објављивања плана јавних набавки за 2020. и 2021. годину

Година	План/Измена	Датум доношења	Датум објаве на Порталу јавних набавки
2020	План јавних набавки	29. јануар 2020. године	29. јануар 2020. године
	Прва измена плана јавних набавки	4. март 2020. године	4. март 2020. године
	Друга измена плана јавних набавки	12. јун 2020. године	12. јун 2020. године
2021	План јавних набавки	19. фебруар 2021. године	19. фебруар 2021. године

У складу са Планом јавних набавки, структура планираних набавки, по предмету набавке и процењеној вредности, дата је у табели која следи:

Табела број 2 – План јавних набавки за 2020. и 2021. годину - у динарима

Врста поступка	Предмет набавке	Број поступака	Процењена вредност набавки без пдв-а
2020. година			
Јавна набавка мале вредности	Добра	12	26.033.000
	Услуге	1	1.000.000
	Радови	2	2.850.000
Отворени поступак	Добра	4	46.300.000
	Услуге	1	9.000.000
	Радови	2	11.500.000
Укупно:		22	96.683.000
2021. година			
Отворени поступак	Добра	5	40.800.000
	Услуге	2	9.400.000
	Радови	2	5.400.000
Укупно:		9	55.600.000

Интерни акт којим је уређен поступак јавне набавке

Предузеће је у складу са чланом 22 став 1 Закона о јавним набавкама⁵ донело Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке број 322 од 26. јануара 2016. године којим је ближе уредило начин планирања набавки (критеријуме, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеве поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контролу јавних набавки, начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

Ступањем на снагу новог Закона о јавним набавкама⁶, почев од 1. јула 2020. године директор Предузећа је донео Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке број 3044/5 од 9 септембра 2020. године који је усклађен са одредбама Закона о јавним набавкама⁶ и којим је ближе уредило начин планирања набавки (критеријуме, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеве поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контролу јавних набавки, начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

Правилник о ближе уређивању поступка јавне набавке Предузеће је објавило на својој интернет страници, у складу са чланом 49 став 3 Закона о јавним набавкама⁶.

Откривена неправилност:

Предузеће није у потпуности применило одредбе Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке:

- Служба задужена за организацију, односно координацију планирања није доставила осталим учесницима упутства за планирање што није у складу са чланом 8 Правилника;

- Организационе јединице, у чијем је делокругу праћење извршења уговора, нису сачиниле извештај о извршењу уговора о јавним набавкама за 2021. годину, што није у складу са чланом 57 Правилника.

Препорука број 4:

Препоручујемо Предузећу да доставља упутства за планирање организационим јединицама, врши контролу јавних набавки и сачињава извештаје о извршењу уговора о јавним набавкама, у складу са усвојеним интерним актом

Акт о организацији и систематизацији послова - службеник за јавне набавке

Систем јавних набавки у Предузећу одвија се у оквиру Набавне службе, уз учешће представника других служби на које се предмети јавних набавки односе.

Предузеће је донело Правилник о организацији и систематизацији послова број 4260 од 26. септембра 2014. године на који је Општинско веће општине Александровац дало сагласност број 020-830/2014-01 дана 25. децембра 2014. године. Наведеним Правилником посебно је систематизовано радно место „службеник за јавне набавке“, али у поступку ревизије није презентован закључен уговор о раду са запосленим који обавља послове „службеника за јавне набавке“.

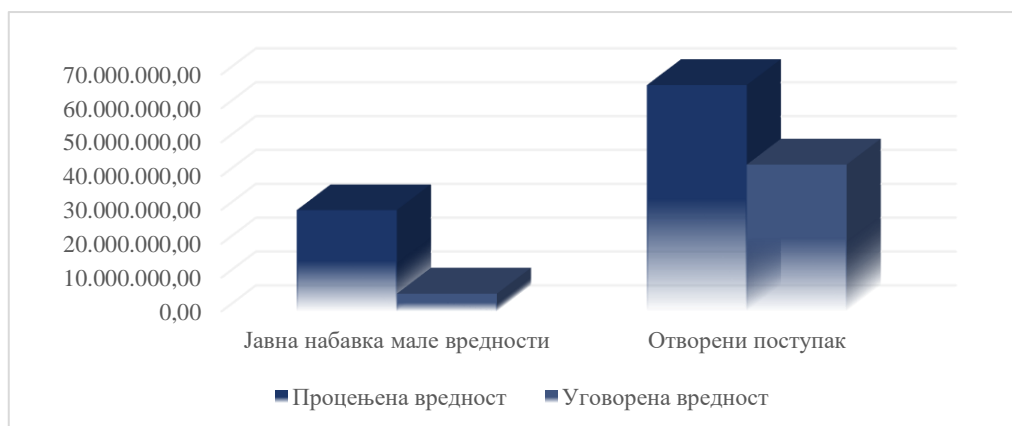
2.2. Спровођење поступака јавних набавки

2020. година

Предузеће је у 2020. години, на основу годишњег плана јавних набавки, спровело три поступка јавних набавки мале вредности, укупне процењене вредности 6.100.000 динара, на основу којих су закључени уговори у вредности од 5.207.804 динара без пдв-а и пет отворених поступака јавних набавки укупне процењене вредности у износу од 56.600.000 динара на основу којих су закључени уговори у вредности од 43.322.056 динара.

Извештај о ревизији правилности пословања Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

Преглед број 1 – График процењене и уговорене вредности спроведених јавних набавки у 2020. години, према врсти поступка - у динарима -

Увидом у презентовану документацију утврђено је, да је Предузеће на основу Плана набавки за 2020. годину закључило уговоре о јавним набавкама, у укупној вредности од 48.529.860 динара без пдв-а, и то: набавка добара у вредности од 29.348.010 динара, набавка радова у вредности 11.192.850 динара и набавка услуга у вредности од 7.989.000 динара, што представља 50% планираних јавних набавки, а што је приказано у следећој табели.

Табела број 3 – Преглед планираних и спроведених јавних набавки по плану за 2020. годину - у динарима

Врста поступка	Предмет набавке	План јавних набавки за 2020. годину		Спроведене јавне набавке у 2020. години		
		Број поступка	Процењена вредност набавке без пдв-а	Број поступака	Уговорена вредност набавке без пдв-а	%
1	2	3	4	5	6	7(6/4)
Јавне набавке мале вредности	Добра	12	26.033.000	2	3.608.304	13,86%
	Услуге	1	1.000.000		-	-
	Радови	2	2.850.000	1	1.599.500	56,12%
	Укупно	15	29.883.000	3	5.207.804	17,43%
Отворени поступак	Добра	4	46.300.000	3	25.739.706	87,58%
	Услуге	1	9.000.000	1	7.989.000	88,77%
	Радови	2	11.500.000	1	9.593.350	83,42%
	Укупно	7	66.800.000	5	43.322.056	84,19%
Укупно:		22	96.683.000	8	48.529.860	50,19%

2021. година

Предузеће је у 2021. години, на основу годишњег плана јавних набавки, спровело пет поступака јавних набавки, процењене вредности 47.700.000 динара на основу којих су закључени уговори у вредности од 39.016.583 динара без пдв-а.

По окончању поступака, закључени су уговори у вредности од 39.016.583 динара без пдв-а. Један поступак јавне набавке је обустављен.

У току 2021. године није био поднет ниједан захтев за заштиту права Републичкој комисији за заштиту права.

Преглед број 2 – График процењене и уговорене вредности спроведених јавних набавки у 2021. години - отворени поступак -у динарима-

Увидом у презентовану документацију утврђено је, да је Предузеће на основу Плана набавки за 2021. годину закључило пет уговора о јавним набавкама, у укупној вредности од 39.016.583 динара без пдв-а, и то за набавку добара у вредности од 36.970.217 динара и услуга у вредности од 2.046.366 динара што износи 70% планираних набавки, а представљено у следећој табели.

Табела број 4 – Преглед планираних и спроведених јавних набавки по плану за 2021. годину - у динарима -

Врста поступка	Предмет набавке	План јавних набавки за 2021. годину		Спроведене јавне набавке у 2021. години		
		Број поступка	Процењена вредност набавке без пдв-а	Број поступка	Уговорена вредност набавке без пдв-а	%
1	2	3	4	5	6	7(6/4)
Отворени поступак	Добра	5	40.800.000	4	36.970.217	90,61%
	Услуге	2	9.400.000	1	2.046.366	21,77%

Извештај о ревизији правилности пословања Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

Врста поступка	Предмет набавке	План јавних набавки за 2021. годину		Спроведене јавне набавке у 2021. години		
		Број поступка	Процењена вредност набавке без пдв-а	Број поступака	Уговорена вредност набавке без пдв-а	%
1	2	3	4	5	6	7(6/4)
	Радови	2	5.400.000		-	-
	Укупно	9	55.600.000	5	39.016.583	70,17%

Јавне набавке обухваћене у поступку ревизије

У наредној табели следи преглед поступака јавних набавки који су обухваћени у поступку ревизије:

Табела број 5 - Преглед ревидираних поступака јавних набавки - у динарима -

РБ	Ознака јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност без пдв-а	Реализована вредност
2020. година							
1	01/2020	Материјал за одржавање водовода и канализације	12.000.000	Хидрокомерц доо, Лучане Инса ад, Земун ПР Атлантик,ГБ Ниш Армас, СР Сопот Aliaxis& Utilities Industry доо, Ниш	9. април 2020. 6. април 2020. 8. април 2020. 7. април 2020. 1. април 2020.	3.776.048 2.581.325 995.475 1.035.700 529.220	- - 363.924 672.249 360.089
2	03/2020	Услуге грађевинских радова	9.000.000	Мирас Б доо, Лесеновци ГР Саша Рашковић, Витково	7. април 2020.	7.940.000 49.000	- -
3	09/2020	Набавка горива, уља и мазива	15.000.000	Лукоил Србија ад, Београд	1. јун 2020.	9.820.800	6.651.728

Извештај о ревизији правилности пословања Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

РБ	Ознака јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност без пдв-а	Реализована вредност
4	11/2020	Извођење радова на резервоару Јовин Брег	9.600.000	Грађинг доо, Александровац	03.август 2020.	9.593.350	7.062.055
Свега 2020. година			45.600.000			36.320.918	
2021. година							
1	01/2020	Материјал за одржавање водовода и канализације	14.000.000	Хидрокомерц доо, Лучане	25.05.2021.	2.816.649	403.453
				Стил Б доо, Смедерево	03.06.2021.	405.125	173.938
				Армекс доо Жабаљ	31.05.2021.	3.461.832	-
				Армас СР Сопот	27.05.2021.	1.035.700	322.960
				Aliaxis& Utilities Industry доо, Ниш	31.05.2021.	2.557.000	649.160
				Аквапан инжињеринг доо, Вранићи	25. 05.2021.	2.165.530	512.496
				2	04/2021	Набавка горива	11.000.000
3	06/2021	Набавка електричне енергије	10.000.000	ЈП ЕПС Београд	09.09.2021.	10.990.176	7.916.448
Свега 2021. година			35.000.000			35.034.162	

1) Јавна набавка број 1/2021 Отворени поступак – Набавка електричне енергије

Табела број 6 - Основни подаци о јавној набавци

Врста поступка: Отворени поступак						
Процењена вредност у плану јавних набавки: 10.000.000 динара						
Процењена вредност наведена у одлуци о покретању поступка: 10.000.000 динара						
Позиција из Плана јавних набавки: 0001						
Одлука о покретању поступка број 2221/1 од 19. јула 2021. године				Решење о образовању комисије број 2232/1 од 20. јула 2021. године		
Одлука о додели уговора број 2716 од 6. септембра 2021. године						
Уговор о набавци						
Број уговора	Датум закључења	Датум објаве обавештења о закљученом уговору	Добављач	Процењена вредност	Уговорена вредност без пдв-а	Реализована вредност
20600-32227/2-21	9. 9. 2021.	18.9.2021.	ЈП „ЕПС“ доо, Огранак снабдевање	10.000.000	10.990.176	7.916.448

Јавна набавка предвиђена је у годишњем плану набавки за 2021. годину и није обликована по партијама. Увидом у План јавних набавки за 2021. годину, утврђено је да процењена вредност предметне јавне набавке износи 10.000.000 динара без пдв-а.

Чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама прописано је да се огласи у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа, у форми за објављивање која је доступна на Порталу јавних набавки. Предузеће није објавило јавни позив за јавну набавку на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа.

Откривена неправилност:

Јавни позив за јавну набавку 06/2021 – електрична енергија није објављен на Порталу службених гласила Републике Србије и бази прописа, што није у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама⁶.

Препорука број 5:

Препоручујемо Предузећу да огласе о јавним набавкама објављује у складу са чланом 105 став 8 Закона о јавним набавкама⁶.

2.3. Евидентирање и извештавање о набавкама

Предузеће је евидентирало податке о поступцима јавних набавки и закљученим уговорима, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона. Предузеће је Управи за јавне набавке достављало кварталне Извештаје о јавним набавкама за 2020. и 2021. годину.

2.4. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Предузеће је током 2020. године извршило набавку добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама не примењује позивајући се на члан 7 и 27 став 1 Закона о јавним набавкама⁵. Укупно извршење по наведеним поступцима према подацима Предузећа износи 4.590.782 динара без пдв-а од чега се на добра односи 3.815.619 динара без пдв-а, а на услуге 775.163 динара без пдв-а.

У 2021. години Предузеће је извршило набавку добара и услуга у поступцима на које се Закон о јавним набавкама⁶ не примењује позивајући се на члан 12 став 1 тачка 8), 12 став 1 тачка 11), 14 став 1 тачка 1), 14 став 1 тачка 3), 16 став 1 тачка 2), 27 став 1 и 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама. Укупно извршење по наведеним поступцима износи 35.596.856 динара без пдв-а од чега се на добра односи 24.426.755 динара без пдв-а, а на услуге 11.170.101 динара без пдв-а.

Предузеће је у 2021. години закључило укупно 27 уговора (наруџбеница), које се односе на набавке на које се закон не примењује

Преглед закључених и ревидираних уговора (наруџбеница) дат је у табели која следи:

Табела број 7 – Преглед ревидираних јавних набавки 2020. и 2021. године које су изузете од примене Закона о јавним набавкама - у динарима -

Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност без пдв-а	Изабрани понуђач	Основ за изузеће	Уговорена вредност без пдв-а
2020. година					
4	Набавка контејнера	900.000	Ресор доо, Гацин хан	Члан 27.1	820.000
Услуге 4/2	Вршење услуга имплементације интегралног информационог система	500.000	Genesom hardver , Карађорђева 46, Александровац	Члан 27.1	450.000
2	Набавка алкохолних и безалкохолних пића	400.000	Ланитекс доо, Мала Ракља бб	Члан 7	398.637
2	Набавка алкохолних и	400.000	Ланитекс доо, Мала Ракља бб	Члан 7	398.637

Извештај о ревизији правилности пословања Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност без пдв-а	Изабрани понуђач	Основ за изузеће	Уговорена вредност без пдв-а
	безалкохолних пића				
2	Набавка меса	499.000	Глицић Трстеник доо, Стари Трстеник бб	Члан 7	230.010
2	Набавка меса	499.000	ПР Миљковић Раде, 29 новембар 16, Александровац	Члан 7	130.276
1	Набавка канцеларијског штампаног материјала	470.000	СТР ВВ Принт, Омладинских бригада 1, Александровац	Члан 7	236.910
1	Набавка канцеларијског материјала	470.000	СГЗР Краус Пролетерских бригада 7, Александровац	Члан 7	79.699
1	Набавка канцеларијског материјала-тонери	470.000	ТР Глобус, 29 новембар 64, Александровац	Члан 7	17.525
2021. година					
	Набавка воде	15.000.000	ЈКП „Водовод-Крушевац, Крушевац	Члан 16.1.2	14.392.297
5	Набавка хемикалија	800.000	Суперлаб доо, Београд	Члан 27.1	78.465
			Металекспорт, Београд	Члан 27.1	281.088
2	Набавка алкохолних и безалкохолних пића	700.000	Ланитекс доо, Мала Ракља бб	Члан 27.1	818.667
4	Набавка меса	999.000	РУТР Пиле Трстеник	Члан 27.1	188.480
4	Набавка меса	999.000	Глицић Трстеник доо, Стари Трстеник бб	Члан 27.1	1.112.182
4	Набавка меса	999.000	ПР Миљковић Раде, 29 новембар 16, Александровац	Члан 27.1	659.229

Извештај о ревизији правилности пословања Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност без пдв-а	Изабрани понуђач	Основ за изузеће	Уговорена вредност без пдв-а
1	Набавка канцеларијског штампаног материјала	470.000	СТР ВВ Принт, Омладинских бригада 1, Александровац	Члан 27.1	333.125
1	Набавка канцеларијског материјала	470.000	СГЗР Краус Пролетерских бригада 7, Александровац	Члан 27.1	74.092
1	Набавка канцеларијског материјала-тонери	470.000	ТР Глобус, 29 новембар 64, Александровац	Члан 27.1	75.024

Прилог 3 – Потраживања од купаца

3.1. Евидентирање потраживања у пословним књигама Предузећа

Предузеће за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима, примењује МСФИ за МСП у складу са одредбама члана 25 Закона о рачуноводству.

Приликом састављања финансијских извештаја за 2021. годину Предузеће је применило Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама које је Надзорни одбор донео дана 26. марта 2015. године.

Потраживања од купаца

Потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 62.938.405 динара на дан 31. децембар 2021. године, према следећем прегледу:

Табела број 8 – Преглед потраживања по основу продаје - у динарима -

Назив	2021. година	2020. година
Потраживања од купаца у земљи	62.938.405	208.103.132
Исправка вредности потраживања од купаца	-	(151.088.125)
Укупно:	62.938.405	57.015.007

Предузеће евидентира потраживања од купаца по основу обављања делатности од општег интереса снабдевања водом за пиће, пречишћавања и одвођења атмосферских вода, управљања комуналним отпадом, одржавања и управљања некатегорисаним путевима, управљања гробљима, одржавања чистоће на површинама јавне намене, одржавања јавних зелених површина, зоохигијене и других услуга.

Структура потраживања од купаца у земљи са исправком вредности потраживања дата је у следећој табели:

Табела број 9 – Структура потраживања од купаца у земљи - у динарима -

Назив	2021. година
Потраживања од купаца	210.581.623
Потраживања по основу закупа гробних места	5.737.476
Потраживања од месних заједница	5.832.752
Потраживања по основу закупа гаража	1.872.619
Свега потраживања од купаца	224.024.470
Исправка вредности потраживања од купаца	(161.086.065)
Укупно:	62.938.405

Потраживања од купаца исказана у износу од 210.581.623 динара, чине у највећем износу од 127.163.219 динара потраживања од „Вино Жупа“ доо, Александровац, и потраживања од купаца физичких лица за извршене комуналне услуге снабдевања водом за пиће и одвођења атмосферских вода у износу од 44.399.927 динара.

Потраживања по основу закупа гробних места исказана у износу од 5.737.476 динара чине у највећем износу од 3.632.674 динара потраживања од купаца - грађана по основу делатности у вези са управљањем гробљима.

Потраживања од месних заједница исказана у износу од 5.832.752 динара чине ненаплаћена потраживања из ранијег периода по основу делатности снабдевања водом за пиће.

Потраживања по основу закупа гаража исказана у износу од 1.872.619 динара по основу накнада за закуп гаража из ранијег периода.

Табела број 10 – Преглед највећих износа потраживања од купаца (правна лица и купци грађани) - у динарима -

Назив	2021. година
Вино Жупа доо, Александровац	127.163.219
Купци - грађани	44.399.927
Арматуре ад, Александровац	1.693.807
Цамић доо, Александровац	1.527.249
Развитак доо, Александровац	1.506.198
Жупљанка, Александровац	1.431.644
Мирас Б доо, Александровац	1.359.602
Остало:	31.499.977
Укупно:	210.581.623

Увидом у достављене независне конфирмације, исказана потраживања од купаца Вино Жупа доо, Александровац, и Арматуре ад, Александровац су усаглашена са стањем на дан 31. децембар 2021. године.

Предузеће је у Напоменама уз финансијске извештаје, обелоданило проценат усаглашености потраживања са купцима правним лицима у висини од 77,97% вредности према укупном износу потраживања.

Откривена неправилност:

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања што није у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству.

Препорука број 6:

Препоручујемо Предузећу да у Напоменама уз финансијске извештаје, у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама, обелодани: број и укупан износ неусаглашених потраживања и њихов однос према броју и укупном износу потраживања, и број и укупан износ неусаглашених обавеза и њихов однос према броју и укупном износу обавеза, у складу са одредбама члана 22 став 4 Закона о рачуноводству.

Пословне књиге и евиденције потраживања о купаца

Предузеће је вођење пословних књига и израду финансијских извештаја, организовало тако да у програму - модул финансијско обухвата стања и промене на рачунима главне књиге, а помоћне евиденције купаца води у оквиру програма - модул водовод и програма - модул гробље.

У програму - модул водовод Предузеће евидентира обрачун и наплату услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода за категорије купаца: мала привреда и занатлије, грађанство станови и грађанство куће. Евиденције у вези са обрачуном и наплатом услуга управљања гробљем Предузеће спроводи у програму - модул гробље - обрачун са евиденцијама.

Не постоји аутоматски пренос и усклађивање података о стању и променама помоћних евиденција купаца са главном књигом. Приступ бази података главне књиге и помоћним евиденцијама купаца омогућен је без безбедоносних поступака појединачне ауторизације корисника у Предузећу.

Стање рачуна помоћне евиденције купаца - модул водовод износи 44.398.831 динара на дан 31. децембар 2021. године, и утврђен је у прегледу - стање корисника за годину 2021, које је Предузеће доставило у поступку ревизије.

Табела број 11- Преглед стања помоћне евиденције купаца - у динарима -

Купци - физичка лица	Стање на дан 31. децембар 2021. године
Мала привреда и занатлије	4.811.196
Грађанство - станови	4.424.168
Грађанство - куће	35.163.467
Укупно:	44.398.831

Појединачне картице купаца помоћне евиденције - модул водовод формиране су да садрже преглед података о количини утрошка воде и осталих комуналних услуга, а као прво задужење евидентиран је износ „за наплату“ на дан 31. децембар претходне године, а затим следи задужење на дан 31. јануар текуће године, и остала месечна задужења односно уплате текуће године. Кумулативни износ задужења и уплата исказује се на крају периода.

У поступку ревизије утврђено је да помоћне евиденције купаца - модул водовод не садрже податке о износу почетног стања са датумом 1. јануар текуће године, закључна књижења, односно затварања промета и преноса ненаплаћених потраживања из претходне за текућу годину, број налога за књижење, датум доспећа задужења, податке о кумулираном износу почетног стања, кумулираном дуговном и потражном преносу на наредну страну картице, односно не постоји временско разграничење књижених износа. Предузеће није успоставило евиденције купаца тако да је омогућен увид у стање потраживања изведено из спроведених књижења на аналитичким рачунима купаца.

Чланом 12 Закона о рачуноводству прописано је да помоћне књиге, представљају пословне књиге које као аналитичке евиденције могу да се воде одвојено за потраживања и друге ставке које се односе на билансне позиције. Чланом 13 истог закона прописано је да се пословне књиге воде за пословну годину која је једнака календарској а отварање пословних књига врши се на почетку пословне године на основу закључног биланса стања претходне године.

Откривена неправилност:

Предузеће је у 2021. години, стање рачуна помоћне евиденције купаца – модул водовод, утврдило у појединачним прегледима по категоријама купаца - стање корисника за годину, као разлику износа дуга или уплате купца на дан биланса стања.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће, помоћне евиденције потраживања купаца води за пословну годину која није једнака календарској, односно не врши отварање помоћних књига на почетку пословне године са датумом 1. јануар текуће године, закључна књижења, односно затварања промета и преноса ненаплаћених потраживања на текућу годину, због чега није омогућен увид у стање потраживања од купаца изведено из спроведених књижења на рачунима купаца на дан биланса стања.

Због наведеног, Предузеће није поступило у складу са чланом 13 став 4 и 7 а вези са чланом 12 став 8 Закона о рачуноводству.

Препорука број 7:

Препоручујемо Предузећу да у наредном обрачунском периоду устроји помоћне евиденције купаца на начин да исте води за пословну годину која је једнака календарској и да отварање пословних књига врши на почетку пословне године на основу закључног биланса стања претходне године у складу са чланом 13 став 4 и 7 Закона о рачуноводству а у вези са чланом 12 став 2 истог Закона.

Попис

Извештај централне комисије о извршеном попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2021. године је Надзорни одбор Предузећа усвојио Одлуком број 218 од 31. јануара 2022. године.

Комисија за попис готовине, готовинских еквивалената и попис обавеза и потраживања навела је у извештају да стање потраживања од купаца износи 221.581.623 динара, исправка вредности потраживања износи 162.301.674 динара и да су стања потраживања од купаца у књиговодственој евиденцији усклађена са стањем које је утврђено пописом.

Прилог усвојеног извештаја чине финансијске евиденције, спецификције купаца – „збирно стање на конту по аналитикама“ на дан биланса стања.

Табела број 12 - Преглед спецификције купаца – збирно стање на конту по аналитикама на дан биланса -у динарима-

Спецификација купаца	Износ
Збирно стање на конту 20400 (купци у земљи) по аналитикама	210.581.623
Збирно стање на конту 20402 (гробље) по аналитикама	5.737.476
Збирно стање на конту 20403 (месне заједнице) по аналитикама	5.832.752
Збирно стање на конту 20410 (закуп гаража) по аналитикама	1.872.619
Укупно:	224.024.470

Извештај о ревизији правилности пословања Јавно комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину

Према наведеном, утврђено је више за 2.438.847 динара стање на рачунима потраживања од купаца по спецификацијама купаца исказано у износу од 224.024.470 динара у односу на стање утврђено у усвојеном изештају централне пописне комисије у износу од 221.581.623 динара.

У приложеној спецификацији купаца – „збирно стање на конту 20400 (купци у земљи) по аналитикама“ исказан је салдо рачуна у износу од 210.581.623 динара, од чега стање потраживања од купаца – шифра 29 – купци грађани износи 44.399.927 динара.

На основу извештаја - стање корисника за годину 2021, сачињен је упоредни преглед податка о стању и промету рачуна помоћне евиденције купаца и потраживања од купаца по основу услуга испоруке воде и одвођења отпадних вода за категорије купаца: мала привреда и занатлије, грађанство станови и грађанство куће, у табели која следи:

Табела број 13 - Упоредни преглед потраживања од купаца исказаних у синтетичкој и аналитичкој евиденцији потраживања од купаца -у динарима-

Стање и промет рачуна	Аналитичка евиденција купаца-грађана	Синтетичка евиденција купаца-грађана	Износ неусаглашеног стања аналитичке и синтетичке евиденције купаца
Стање на дан 1. јануар 2020. године	45.015.176	45.054.665	(39.489)
Дуговни промет на дан 31. децембар 2020. године	85.742.993	85.741.675	1.318
Потражни промет на дан 31. децембар 2020. године	83.571.247	83.669.019	(97.772)
Стање на дан 31. децембар 2020. године	47.186.924	47.127.321	59.603
Стање на дан 1. јануар 2021. године	47.186.924	47.127.321	59.603
Дуговни промет на дан 31. децембра 2021. године	89.201.694	89.186.530	15.164
Потражни промет на дан 31. децембра 2021. године	91.989.787	91.913.924	75.863
Стање на дан 31. децембар 2021. године	44.398.831	44.399.927	(1.096)

Увидом у достављену документацију о попису утврђено је мање за 1. 096 динара стање потраживања од купаца у аналитичкој евиденцији – купци грађани исказано у износу од 44.398.831 динара у односу на стање синтетичке евиденције купаца - спецификација купаца исказано у износу од 44.399.927 динара.

Према члану 20 став 2 Закона о рачуноводству прописано је да правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на датум биланса. У члану 20 став 3 закон прописује усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом врши се пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја.

Откривена неправилност:

У усвојеном извештају о извршеном попису имовине и обавеза са стањем на дан биланса стања, комисија за попис, навела је да су усклађена стања потраживања од купаца у књиговодственој евиденцији са стањем које је утврђено пописом. Прилог усвојеног извештаја чине финансијске евиденције - спецификације потраживања од купаца.

У поступку ревизије увидом у достављену документацију о попису утврђено је више за 2.438.847 динара стање потраживања од купаца по књигама исказано у износу од 224.024.470 динара у односу на стање утврђено по попису у износу од 221.581.623 динара

Такође, утврђено је мање за 1. 096 динара стање потраживања од купаца у аналитичкој евиденцији – купци грађани исказано у износу од 44.398.831 динара у односу на стање синтетичке евиденције купаца - спецификација купаца исказано у износу од 44.399.927 динара.

Према наведеном, Предузеће није у складу са одредбама члана 20 став 2 и 3 Закона о рачуноводству ускладило стање по књигама са стањем по попису на датум биланса и није пре пописа ускладило стања помоћне евиденције купци - грађани са стањем на рачунима главне књиге пре састављања финансијског извештаја за 2021. годину.

Препорука број 8:

Препоручујемо Предузећу да у складу са одредбама члана 20 став 2 и 3 Закона о рачуноводству пре вршења пописа и састављања годишњих финансијских извештаја изврши усклађивање стања по књигама са стањем по попису и усклађивање промета и стања главне књиге са помоћном евиденцијом потраживања од купаца.

3.2. Вредновање потраживања од купаца

Приходи од продаје

Предузеће је у 2021. години, остварило приходе од продаје робе, производа и услуга по основу обављања комуналних делатности у износу од 221.865.470 динара.

Табела број 14 - Структура прихода од продаје производа и услуга – у динарима –

Назив	2021. година
Приходи од продаје робе – погребне опреме	9.505.486
Приход од продаје услуга прикључења на водоводну и канализациону мрежу	1.642.766
Приходи од продаје воде	80.641.586
Приходи од продаје услуга одвођења отпадних вода	24.406.282
Приходи од продаје услуга изношења отпада	35.565.353
Приходи од продаје погребних услуга	3.609.307
Проход од продаје услуга одржавања зеленила	2.696.847

*Извештај о ревизији правилности пословања Јавно
комунално стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац у делу који се односи
на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину*

Назив	2021. година
Приходи од продаје услуга чишћења и прања улица	32.801.673
Приходи од вршења услуга изградње мреже водоводне мреже	9.245.467
Приходи од вршења услуга уређења гробља	3.362.661
Приход од вршења осталих услуга	8.990.094
Укупно:	221.865.470

Примљени аванси, депозити и кауције

Предузеће је у пословним књигама на дан 31. децембар 2021. године авансне уплате купаца у најмањем износу од 5.744.000 динара исказало на потражној страни рачуна потраживања од купаца.

Према члану 23 став 1 тачка 5 и 6 Закона о рачуноводству прописано је да позиције које се приказују у редовним и консолидованим годишњим финансијским извештајима правних лица и предузетника, треба да буду у складу са рачуноводственим начелима: компоненте имовине и обавеза вреднују се посебно, забрањено је пребијање између ставки активе и пасиве или између ставки прихода и расхода.

Према члану 32 Правилника о контном оквиру прописано је да се унапред наплаћени износи и новчана обезбеђења за обртна средства исказују на рачуну примљени аванси, депозити и кауције.

Откривена неправилност:

Предузеће је на дан биланса стања авансне уплате купаца у најмањем износу од 5.744.000 динара евидентирало као умањење вредности потраживања од купаца, уместо као примљене авансе, депозите и кауције што није у складу са чланом 32 Правилника о контном оквиру.

Предузеће није у складу са одредбама члана 23 став 1 тачка 5 и 6 Закона о рачуноводству посебно проценило вредност потраживања од купаца и обавеза по основу примљених аванса, због чега је вредност потраживања од купаца умањена за вредност примљених аванса од купаца у истом износу а који потичу из ранијег периода.

Препорука број 9:

Препоручујемо Предузећу да у наредном обрачунском периоду вредност потраживања од купаца и примљене авансе вреднује у складу са одредбама члана 23 став 1 тачка 5 и 6 Закона о рачуноводству и исте евидентира у својим пословним књигама у складу са чланом 32 Правилника о контном оквиру.

Исправка вредности потраживања од купаца

Исказана исправка вредности потраживања износи 161.086.065 динара (71 % укупних потраживања) на дан 31. децембар 2021. године.

Промене на рачуну исправке вредности потраживања од купаца у току 2021. године биле су следеће:

Табела број 15 – Преглед промена на рачуну исправка вредности потраживања од купаца у земљи - у динарима -

Назив	2021. година
Стање на дан 1. јануар 2021. године	151.088.125
Повећање исправке у току 2021. године	40.572.772
Смањење – наплаћена потражавања у корист прихода	(30.574.832)
Стање на дан 31. децембар 2021. године	161.086.065

У Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама у члану 31 Предузеће је уредило да се износ потраживања умањује до процењене вредности која може да се поврати или директно или путем исправке вредности потраживања. За сва потраживања по основу којих је покренут судски поступак врши се корекција исправке вредности. Директан отпис се врши по окончању судског поступка по основу истека рока застарелости или на основу одлуке надлежног органа.

Према објашњењу одговорних лица вредновање потраживања од купаца на дан 31. децембар 2021. године, Предузеће је извршило на основу расположивих података из главне књиге узимајући у обзир период кашњења у наплати најмање 60 дана.

Откривена неправилност:

Предузеће је исказало вредност обезвређења потраживања од купаца у износу од 161.086.065 динара узимајући у обзир период кашњења у наплати 60 дана.

Предузеће није, због природе евиденције о купцима обезбедило податке о старосној структури потраживања од купаца у својим пословним књигама. У усвојеним рачуноводственим политикама Предузеће није утврдило период кашњења у наплати потраживања чиме исказана вредност обезвређења потраживања од купаца није у складу са усвојеним рачуноводственим политикама, захтевима параграфа 11.21 - 11.26. Одељка 11 - Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП и чланом 23 став 1 Закона о рачуноводству.

Препорука број 10:

Препоручујемо Предузећу да утврди период кашњења у наплати потраживања као критеријум за рачуноводствену процену исправке вредности потраживања, и устроји евиденције потраживања од купаца на начин да омогући правилну процену вредности потраживања од купаца у складу са захтевима параграфа 11.21-11.26 Одељка 11— Основни финансијски инструменти, МСФИ за МСП а у вези са чланом 23 став 1 Закона о рачуноводству у наредном обрачунском периоду.

Примена ценовника

Оснивачки акт Јавно комунално стамбеног Предузећа „Александровац“, Александровац, у члану 22, уређује да Надзорни одбор у Предузећу доноси одлуку о висини цене производа и услуга уз сагласност оснивача односно Скупштине општине Александровац.

Предузеће је у складу са наведеним, примењивало ценовнике које је донео Надзорни одбор а оснивач дао сагласност и то:

-Одлука о усклађивању цена основних комуналних услуга воде, канализације и извлачења смећа број 2566 од 10. јула 2017. године и Решење о давању сагласности број 020-50/2018-01 од 12. фебруара 2018. године.

-Одлука о усвајању измена и допуна предлога ценовника комуналних услуга број 3128/1 од 15. октобра 2021. године и Решење о давању сагласности на одлуку о изменама и допунама предлога ценовника комуналних услуга број 020-836/2021-01 од 9. новембра 2021. године.

3.3. Обрачун законске затезне камате на доспела, а неизмирена дуговања

Обрачун затезне камате утврђује се у члану 277 Закона о облигационим односима⁸ који прописује да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом и ако је стопа уговорене камате виша од стопе затезне камате, она тече и после дужникове доцње.

Према члану 2 Закона о затезној камати⁹ прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе, поред главнице, дугује и затезну камату на износ дуга до дана исплате и то по стопи утврђеној овим законом.

Откривена неправилност:

Предузеће није у 2021. години и у ранијем периоду вршило обрачун законске затезне камате за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, која је прописана одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати.

Препорука број 11:

Препоручујемо Предузећу да за све неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца, обрачунава затезну камату у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима и члана 2 и 6 Закона о затезној камати.

3.4. Мере наплате потраживања у складу са законском регулативом и интерним актима

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће није у 2021. години вршило утужења правних и физичких лица и предузетника због нередовног плаћања извршених комуналних услуга, а у 2020. години покренуло је утужење за осам корисника - физичких лица чији је укупан дуг у износу од 436.174 динара.

Предузеће није донело Правилник о критеријумима и мерама наплате и отписа доспелих а ненеплаћених потраживања којим би биле обухваћене мере наплате путем:

– писмене опомене,

---

⁸ „Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Службени лист СРЈ“, број 31/1993, „Службени лист СЦГ“, број 1/2003- Уставна повеља и „Службени гласник РС, број 18/2020)

⁹ Службени гласник РС, број 119/2012

- могућност репрограма – споразума о отплати дуга на рате,
- покретање извршног поступка ради наплате потраживања или друге.

Наведеним мерама би се омогућило побољшање могућности наплате дуга од корисника комуналних услуга од којих није могуће наплатити целокупни дуг једнократном уплатом, а потреба за доношењем наведеног правилника је неопходна из разлога истека рока застарелости који корисницима услуга прописан и то:

У члану 374 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да међусобна потраживања правних лица из уговора у промету робе и услуга као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези с тим уговорима, застаревају за три године.

У члану 378 став 1 тачка 1 Закона о облигационим односима прописано је да се једногодишњи рок застарелости односи на потраживање накнаде за испоручену електричну и топлотну енергију, плин, воду, за димничарске услуге и за одржавање чистоће, кад је испорука односно услуга извршена за потребе домаћинства.

Предузеће нема интерни акт којим дефинише начин, износ и временски период утужења који је потребан због наведених чланова закона и чињенице да је неблаговременим утужењима угрожен део обртне имовине Предузећа коју чине потраживања од купаца, јер протоком времена наплата постаје неизвеснија

У Предузећу нису успостављене процедуре у смислу члана 55 Закона о заштити потрошача¹⁰, није донет правилник о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као ни друга питања од значаја за заштиту потрошача. У поступку ревизије утврђено је да се не води евиденција о примљеним рекламацијама и начину њиховог решавања

Откривена неправилност:

У 2021. години Предузеће није предузимало активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања нити је општим актима прописало начин наплате потраживања и поступак утужења. Предузеће није донело правилник о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као ни друга питања од значаја за заштиту потрошача.

Препорука број 12:

Препоручујемо Предузећу да предузме активности за наплату потраживања од купаца и донесе општи акт чијом би се применом уредио начин наплате потраживања, слање опомена, поступак утужења, а у циљу благовремене и ефикасније наплате потраживања, као и да донесе општи акт о заштити потрошача којим би се уредио начин решавања по рекламацијама корисника услуга као и друга питања од значаја за заштиту потрошача.

---

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 62/14, 6/16 - др. закон и 44/18 - др. закон

Прилог 4 – Друга питања у поступку ревизије

Иако циљ ове ревизије није био давање мишљења о усклађености пословања Предузећа у делу који се односи трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних расхода за 2021. годину са прописима, вршењем ревизије правилности пословања у делу који се односи на јавне набавке за 2020. и 2021. годину и потраживања од купаца за 2021. годину, утврдили смо следеће неправилности:

Усклађеност општег акта, уговора о раду и других аката са Законом о раду

1.1. Правилником о организацији и систематизацији послова Јавног комуналног – стамбеног Предузећа „Александровац“, Александровац, број 4260 од 26. септембра 2014. године (у даљем тексту: Правилник о систематизацији послова) Предузеће је уредило организацију рада и систематизовало послове и задатке из своје делатности. Наведени правилник о систематизацији послова донео је директор Предузећа, на који је Општинско веће општине Александровац, као оснивач дало сагласност (сагласност број 020-830/2014-01 дана 25. децембра 2014. године)

У поступку ревизије утврђено је да је директор Предузећа, у периоду од 2015. до 2021. године, донео појединачне одлуке о проширењу Правилника о систематизацији послова, по којима је утврдио нових седам радних места. За наведене одлуке Предузеће није прибавило сагласност оснивача у складу са чланом 32 став 1 Одлуке о усклађивању Одлуке о оснивању Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац са Законом о јавним Предузећима број 3682 од 14. септембра 2016. године и члана 32 став 1 Статута Јавног комуналног Предузећа „Александровац“, Александровац.

У периоду од 2015. до 2021. године, на основу појединачних одлука директора о проширењу Правилника о систематизацији послова Предузеће је закључило један уговор о раду са запосленим на радном месту руководиоца економско-финансијских послова и девет анекса уговора о распоређивању запослених.

Према члану 24 став 1 Закона о раду прописано је да радни однос може да се заснује са лицем које има најмање 15 година живота и испуњава друге услове за рад на одређеним пословима, који су утврђени законом, односно правилником о организацији и систематизацији послова. Поред тога, у члану 24 став 2 истог закона прописано је да се Правилником о организацији и систематизацији послова утврђују организациони делови код послодавца, назив и опис послова, врсту и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима, а може да се утврди и број извршилаца.

Правилником о систематизацији и одлукама о проширењу Правилника о систематизацији, Предузеће као услов за заснивање радног односа није прецизирало врсту захтеване стручне спреме за рад на одређеним пословима (Службеник за јавне набавке, Помоћник руководиоца у РЈ Постројење и пречишћавање питке воде у Митровом пољу, Лице за безбедност на раду и директор).

Организација рада и систематизација послова и задатак Предузећа, на основу појединачних одлука директора о проширењу Правилника о систематизацији послова, на овакав начин, није у складу са чланом 24 Закона о раду и члану 32 став 1 Статута Јавног комуналног Предузећа „Александровац“, Александровац.

У члану 24 став 3 Закона о раду прописано је да се за рад на одређеним пословима, изузетно, могу утврдити највише два узастопна степена стручне спреме, односно образовања у складу са законом.

Правилником о систематизацији послова Предузеће је за три радна места: Магационер, Пословођа за изградњу и текуће одржавање водовода и Пословођа за изградњу и текуће одржавање канализације, утврдило више од два узастопна степена стручне спреме за рад на овим пословима, што није у складу са законом.

1.2. У поступку ревизије утврђено је да уговори о раду запослених не садрже новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду, укључујући и уговор о раду директора Предузећа, што није у складу са чланом 33 став 1 тачка 12 Закона о раду којим је прописано да уговор о раду садржи новчани износ основне зараде на дан закључења овог уговора.

2. Обрачун и исплата зарада и накнада зарада запосленима

2.1. Колективним уговором Јавног комуналног стамбеног предузећа „Александровац“, Александровац број 5392 од 26. децембра 2019. године (у даљем тексту: Колективни уговор код послодавца) Предузеће уређује основну зараду запосленима, на основу коефицијента сложености посла, вредности радног часа и времена проведеног на раду, односно месечног фонда остварених часова рада.

Цену рада у износу од 18.040 динара, која је примени у 2021. години, Надзорни одбор Предузећа утврдио је одлуком, број 702/3 од 27. фебруара 2019. године.

Одлуком о коефицијентима запослених, број 4260/1 од 26. септембра 2014. године, коју је донео директор Предузећа утврђени су коефицијенти сложености послова. Коефицијенти сложености послова утврђени су и у појединачним уговорима о раду запослених.

Према образложењу представника Предузећа, формиран је списак радника у Јавном комуналном стамбеном предузећу „Александровац“, Александровац, где је за свако радно место Предузеће одредило висину коефицијента сложености послова (без датума формирања и потписа одговорног лица). Вредност коефицијената сложености посла утврђена је у распону од 1,7 до 6.

У члану 107 став 3 Закона о раду прописано је да се општим актом утврђују елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка.

Колективним уговором код послодавца, као општим актом, нису утврђени елементи за обрачун и исплату основне зараде и зараде по основу радног учинка (цена рада и коефицијенти посла), већ су исти утврђени одлукама Надзорни одбор и директора Предузећа, што није у складу са чланом 107 став 3 Закона о раду.

2.2. Колективним уговором код послодавца утврђено је да се послодавац обавезује да запосленом исплаћује увећану зараду по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу у износу од 0,5% основице зараде (минули рад).

Предузеће је у 2021. години обрачунало и исплатило увећану зараду по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (минули рад) у укупном износу од 9.557.687 динара.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће обрачунало и исплатило увећану зараду по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (минули рад) на основицу коју чини: основна зарада, накнада зарада за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, накнада зарада за коришћења годишњег одмора и остварени учинак по основу стимулација које су обрачунате и исплаћене.

У члану 108 став 5 Закона о раду прописано је да основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

На основу наведеног, применом погрешне основице за обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (минули рад), Предузеће је више обрачунало и исплатило увећану зараду у износу од 1.324.354 динара.

2.3 У члану 71. Колективног уговора код послодавца утврђено је да се основна зарада запослених може умањити до 20%, односно увећати до 40% по основу сложености, обима, квалитета и услова рада.

Увећање зарада – стимулација може се увећати по основу критеријума:

- 1) обима извршених послова у односу на планиране - до 10%,
- 2) квалитета извршених послова у односу на стандардни квалитет уобичајен за одређену врсту послова, креативност и заинтересованост у раду, стручност у раду, ажурност и извршавање послова у одређени роковима, што омогућава сигурна и квалитетна решења у обављању радних задатака до 10%,
- 3) однос запосленог према раду који подразумева одговорност, поузданост за сваки неопходан посао, обављање додатних послова поред радних задатака, присутност на раду, радну дисциплину и прихватање да се по потреби ради дуже од прописаног радног времена – до 10%,
- 4) услова рада извршених послова у зависности од појачаног психофизичког напора у обављању послова опасности од настанка професионалних обољења, опасности од повреда и несрећних случајева до 10%.

Поред тога, одлуку о висини умањења односно увећања зараде доноси директор, односно запослени којег он овласти, на предлог, образложен од стране непосредног руководиоца запосленог или шефа службе.

У поступку ревизије утврђено да је Предузеће у 2021. години, на основу одлука директора, обрачунало и исплатило запосленима увећану зараду - стимулацију у укупном износу од 397.828 динара. Наведеним одлукама директора не претходи предлог образложен од стране непосредног руководиоца, запосленог или шефа службе по нормативима и мерилима за оцену радног учинка запосленог, у складу са чланом 71 Колективног уговора код послодавца.

Обрачуната и исплаћена стимулација запосленим највећим делом се односи на радна места: возач моторног возила у износу 57.512 динара, руковаоц грађевинским машинама у износу 40.558 динара и 35.487 динара (два запослена), аутомеханичар-возач у износу од 33.231 динара, возач моторног возила у износу 30.378 динара, аутомеханичар у износу 26.482 динара и други.

2.4. Колективним уговором код послодавца утврђена је дужност послодавца да запосленом обезбеди накнаду зараде за време одсуствовања са рада у висини од 100% просечне зараде у претходних 12 месеци у складу са законом за време одсуствовања са рада у случајевима коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства, празника који је нерадни дан и друго.

Такође, накнада зарада запосленима обезбеђује се и у случајевима привремене спречености за рад проузроковане болешћу или повредом ван рада до 30 дана, у висини 65% просечне зараде у претходних 12 месеци, пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене законом, и за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до 30 дана, у висини 100% просечне зараде у претходних 12 месеци, пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад.

Предузеће је у 2021. години обрачунало и исплатило накнаду зараде у укупном износу од 13.376.139 динара (брuto).

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у 2021. години обрачунало накнаду зарада запосленим на основицу која не садржи накнаду трошкова за исхрану у току рада и накнаду трошкова по основу регреса за коришћење годишњег одмора, а који представљају примања из радног односа и чине зараду, у смислу члана 105 став 3 Закона о раду. На тај начин, Предузеће је мање обрачунало и исплатило накнаду зараде запосленим у најмањем износу од 2.329.000 динара.

Поред тога, према подацима из пословних књига Предузећа у 2021. години, укупни трошкови зарада по основу накнада зарада за време коришћења годишњег одмора износе 7.628.638 динара и обрачунати су и исплаћени свим запосленима осим директору Предузећа.

У поступку ревизије издали смо Писмо руководству и препоручили Предузећу мере које је потребно предузети ради отклањања утврђених неправилности.

Предузеће је у остављеном року, дана 20. јула 2022. године, Државној ревизорској институцији поднело Одговор број 1986 о поступању по препорукама Државне ревизорске институције, а на основу Писма руководству. У одговору Предузеће је навело да је предузело мере исправљања на начин да:

1.1. У току је израда општег акта о организацији и систематизацији радних места у складу са Законом о раду, и уз сагласност оснивача;

1.2. Након доношења општег акта у Предузећу, недостаци у уговорима запослених биће отклоњени;

2.1. Уговори о раду запослених биће усклађени са чланом 107 Закона о раду, по доношењу општег акта;

2.2. Обрачун увећане зараде по основу временаведеног на раду (минули рад) Предузеће ће у наредном периоду вршити на основицу, коју чини основна зарада и времеведено на раду, у складу са одредбама члана 108. став 5, а у вези са чланом 107. став 1. Закона о раду;

2.3. Обрачун и исплата увећања зараде-стимулације запосленима Предузеће ће вршити у складу са чланом 71 Колективног уговора код послодавца;

2.4. Наредни обрачун по основу накнада зарада запослених, за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, и привремене спречености за рад до 30 дана Предузеће ће вршити на основицу, коју чини просечна зарада запослених у претходних 12 месеци, коју чини основна зарада увећана за минули рад и накнада трошкова за исхрану у току рада, и регрес за коришћење годишњег одмора у складу са одредбама члана 114 став 1 и члана 115 став 1 тачка 1 Закона о раду а у вези са чланом 105 став 3 истог закона.

У складу са чланом 21 став 5 Пословника Државне ревизорске институције¹¹ потребно је да у одазивном извештају искажете све мере исправљања које су уведене услед недостатака у пословању који су у достављеном Писму руководству били предочени.

---

¹¹ „Сл. гласник РС“, број 9/2009